

Vysvětlující poznámka připojená k návrhu revize pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020¹

Komise zveřejňuje za účelem konzultace návrh na revizi pokynů pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020 (dále jen „**pokyny pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky**“). Občané a zúčastněné strany se vyzývají, aby se vyjádřili k tomuto návrhu a k tomu, jak by revidované pokyny přispěly k dosažení cílů Zelené dohody pro Evropskou unii v oblasti uhlíkové neutrality, účinnosti využívání energie a zdrojů, oběhovosti, snižování znečištění a ochrany biologické rozmanitosti nákladově efektivním způsobem při současném omezení potenciálního narušení hospodářské soutěže. Veřejná konzultace bude trvat osm týdnů. Jak již bylo oznámeno v počátečním posouzení dopadů, bude se také konat schůzka s členskými státy, jejímž účelem bude získat zpětnou vazbu k předloze pokynů navržených ke konzultaci. Informace shromážděné v rámci této veřejné konzultace budou podkladem pro posouzení dopadů, z něhož bude revize pokynů vycházet.

V listopadu 2020 zveřejnila Komise počáteční posouzení dopadů s cílem informovat občany a zúčastněné strany o iniciativě týkající se revize pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky a zahájila otevřenou veřejnou konzultaci na základě dotazníku s cílem získat zpětnou vazbu od zúčastněných stran jako podklad pro tuto revizi. GŘ pro hospodářskou soutěž zároveň zahájilo celoevropskou výzvu k poskytnutí příspěvků k debatě o tom, jak může politika EU v oblasti hospodářské soutěže nejlépe podpořit Zelenou dohodu. Poté následovala konference, kterou dne 4. února 2021 uspořádala výkonná místopředsedkyně Margrethe Vestagerová a která spojila jednotlivé úhly pohledu na toto významné téma, jež rovněž posloužily jako podklad pro tuto revizi.

Účelem této poznámky je vyjasnit cíl a rozsah návrhu na tuto revizi. Tato poznámka je přiložena k veřejné konzultaci o navrhovaných pokynech pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky do roku 2022 (dále jen „**pokyny pro podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky**“).

1. Souvislosti

Komise učinila ze Zelené dohody pro Evropu jednu z hlavních politických priorit s cílem transformovat EU na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje. Cíle Komise v oblasti klimatu byly v roce 2019 posíleny sdělením „Zelená dohoda pro Evropu“², které si jako cíl stanovilo dosáhnout v roce 2050 nulových čistých emisí skleníkových plynů. Aby EU nastoupila odpovědnou cestu k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, navrhla Komise rovněž snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 nejméně o 55 %³. Tyto ambiciózní cíle byly zakotveny v navrhovaném znění právního rámce pro klima.

Plnění cílů uhlíkové neutrality, účinnosti využívání energie a zdrojů, oběhovosti, snižování znečištění, ochrany biologické rozmanitosti a směřování ekologické transformace k jejich dosažení bude vyžadovat značné úsilí a přiměřenou podporu. K dosažení ambicí stanovených Zelenou dohodou budou zapotřebí značné investice, včetně dalších investic do obnovitelné energie. Komise odhadla, že

¹Úř. věst. C 200, 28.6.2014, s. 1.

² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zelená dohoda pro Evropu, 11. prosince 2019, COM(2019) 640 final.

³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030, Investice do klimaticky neutrální budoucnosti ve prospěch našich občanů, 17. září 2020, COM(2020) 562 final.

dosažení nově zvýšených cílů v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 si vyžádá 350 miliard EUR dodatečných ročních investic. Rozsah těchto investičních úkolů vyžaduje nákladově efektivní mobilizaci soukromých i veřejných prostředků. To se dotkne všech odvětví, a tedy i hospodářství jako celku.

Pravidla státní podpory budou hrát důležitou úlohu při umožňování plnění cílů Zelené dohody pro Evropu a mechanismu pro spravedlivou transformaci. Sdělení „Zelená dohoda pro Evropu“ výslovně stanoví, že pravidla státní podpory by měla být zrevidována tak, aby odrážela tyto politické cíle, podpořila nákladově efektivní přechod ke klimatické neutralitě a usnadnila postupné ukončování dotací na fosilní paliva, zejména ta, která znečišťují nejvíce, a současně zajistila rovné podmínky na vnitřním trhu.

Platnost stávajících pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky z roku 2014 skončí dne 31. prosince 2021. Cílem proto je, aby tyto nové pokyny vstoupily v platnost počátkem roku 2022.

V roce 2019 provedla Komise kontrolu účelnosti balíčku opatření pro modernizaci státní podpory, který byl zveřejněn dne 30. října 2020⁴.

Z výsledků vyplynulo, že pokyny pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky a pravidla obecného nařízení o blokových výjimkách týkající se ochrany životního prostředí a energetiky své úkoly týkající se podpory cílů v oblasti klimatu většinou splnily, ale že je potřeba některé aspekty zjednodušit a modernizovat způsobem, který by omezoval narušení obchodu a hospodářské soutěže na minimum. Zelená dohoda pro Evropu navíc vyžaduje širší a hlubší přezkum pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky tak, aby byly plně v souladu s výzvou Zelené dohody.

Revize těchto pokynů se opírá o hodnocení a o různé zdroje důkazů a údajů včetně ustálené praxe, externí studie a příspěvků zúčastněných stran. Komise shromáždila názory prostřednictvím otevřené veřejné konzultace, která se uskutečnila v roce 2020. Tyto názory budou doplněny o zpětnou vazbu získanou v rámci současné veřejné konzultace.

Souběžně probíhá také částečná revize příslušných ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách, která doplňují ustanovení uvedená v těchto pokynech. Očekává se, že veřejná konzultace k návrhu těchto revidovaných ustanovení proběhne v létě 2021.

2. Zdůvodnění revize

Dva hlavní prvky této revize jsou:

- rozšíření oblasti působnosti pokynů na nové oblasti (např. čistá mobilita, biologická rozmanitost) a na všechny technologie, které mohou realizovat Zelenou dohodu, přičemž budou umožňovat vyšší částky podpory (100 % mezery ve financování) a nové nástroje podpory (např. rozdílové smlouvy týkající se emisí uhlíku),
- zvýšení pružnosti pravidel slučitelnosti se zjednodušeným posuzováním průřezových opatření a obecně žádné individuální oznamování velkých ekologických projektů v rámci schválených režimů.

Tuto širší oblast působnosti pokynů musí doprovázet ochranná opatření, která zajistí, aby podpora skutečně směřovala tam, kde je jí zapotřebí ke zlepšení ochrany životního prostředí, aby byla omezena na to, co je nezbytné k dosažení cílů v oblasti životního prostředí, a aby nenarušovala

---

⁴ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/2044-Fitness-check-of-2012-State-aid-modernisation-package-railways-guidelines-and-short-term-export-credit-insurance>

hospodářskou soutěž ani integritu vnitřního trhu. Cílem této revize je rovněž zajistit sladěnost a soudržnost s příslušnými právními předpisy a politikami EU v oblasti životního prostředí a energetiky.

Pokud jde o postupné ukončování dotací na fosilní paliva, navrhované pokyny vysvětlují obecné pravidlo, že opatření zahrnující podporu nejvíce znečišťujících fosilních paliv pravděpodobně nevytvářejí pozitivní účinky na životní prostředí a často mají významné negativní účinky, protože mohou zvýšit negativní environmentální externality na trhu. Totéž platí pro opatření zahrnující nové investice do zemního plynu, pokud se neprokáže, že jsou tyto investice slučitelné s cílem Unie pro klima do roku 2030 a dosažení klimatické neutrality do roku 2050. V navrhovaných pokynech proto uvádíme, že v případě takových opatření je kladný závěr testu zajišťování výkonové rovnováhy nepravděpodobný (a není tudíž pravděpodobné, že bude možné poskytnout státní podporu).

Pokud jde o revizi příslušných ustanovení obecného nařízení o blokových výjimkách, je jejím cílem dále usnadnit zelené investice na základě rozšíření působnosti na stěžejní oblasti, jako je například infrastruktura čisté mobility a biologická rozmanitost, a na základě přehodnocení ustanovení o energetické účinnosti budov a o účinném využívání zdrojů tak, aby byla operativnější. Kromě toho bude zajištěna větší pružnost těchto pravidel, pokud jde o definici způsobilých nákladů a o intenzitu podpory.

Následující oddíly poskytují přehled hlavních změn, které Komise v této fázi revize zvažuje. Znění návrhu pokynů navržené ke konzultaci není konečné a bude znovu posuzováno s ohledem na zpětnou vazbu a na důkazy získané v rámci této veřejné konzultace.

3. Podpora na snižování a pohlcování emisí skleníkových plynů, včetně podpory na energii z obnovitelných zdrojů

Aby se co nejvíce usnadnilo dosažení cílů Unie v oblasti klimatu, rozšiřuje se oblast působnosti navrhovaných pokynů na všechny technologie, které snižují emise skleníkových plynů a zvyšují energetickou účinnost. Tato část pokynů záměrně neuvádí konkrétní technologie vzhledem k tomu, že je jejím záměrem aktivovat všechny technologie a přístupy, které mohou přispět k danému cíli, a zajistit, aby tyto pokyny co nejlépe obstály i v budoucnosti. Měla by se však plně vztahovat na podporu energie z obnovitelných zdrojů a v rámci pravidel by byla zachována možnost existence specifických režimů pro obnovitelné zdroje, aby se zajistilo, že členské státy budou mít k dispozici nezbytné nástroje na podporu dosažení cílů Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů.

V případě snižování emisí skleníkových plynů a/nebo zvyšování energetické účinnosti bude možné poskytnout podporu v plné výši na čisté dodatečné náklady na investice a činnosti, které jsou šetrnější k životnímu prostředí, a bude rovněž možné poskytnout podporu v různých podobách – včetně rozdílových smluv – v souladu s pravidly zajišťujícími, že tvorba tržních cen nebude nepřiměřeně narušena.

Za účelem zvýšení transparentnosti, zajištění správné kalibrace další flexibility a motivace zapojení zúčastněných stran do přípravy podpůrných opatření zavádějí pokyny pro podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky za určitých okolností požadavek veřejné konzultace týkající se hlavních rysů navrhovaného režimu.

Aby bylo zaručeno, že podpora je nezbytná, a s cílem odradit od podpory investic, které jsou z hlediska dekarbonizace méně nákladově efektivní, bude nutné, aby členské státy jasně identifikovaly náklady všech podporovaných typů projektů na ochranu klimatu z hlediska výše podpory na jednotku dosaženého snížení emisí skleníkových plynů (snížení počtu tun ekvivalentu CO₂ v EUR). Nebude však vyžadováno použít tento parametr jako základ pro výběr projektů, které mají být podpořeny.

Aby se snížily nadměrné náhrady a narušení trhu, je jako standardní mechanismus pro poskytování podpory a stanovení její výše používáno soutěžní nabídkové řízení. Kromě odůvodněných případů by mělo být nabídkové řízení v co největší míře otevřeno konkurenčním technologiím v daném členském státě, které mohou dosáhnout plánovaného cíle snížení emisí skleníkových plynů.

Komise rovněž výslovně žádá o vyjádření názorů na to, zda by do oblasti působnosti pokynů měla být zahrnuta podpora na odstraňování skleníkových plynů ze životního prostředí jejich pohlcováním. Technologie umožňující pohlcování skleníkových plynů z vnějšího ovzduší mohou přispět k dosažení cílů EU, neměly by však vést ke snížení úsilí o vyčerpání veškerých jiných dostupných prostředků k zamezení emisím nebo jejich snížení. Kromě toho existují případy soukromých, nesubvencovaných investic do pohlcování skleníkových plynů, což naznačuje, že podpora nemusí být vždy nezbytná. Vyjádřené názory budou důležitým základem pro přijetí informovaného rozhodnutí o tom, zda by pohlcování skleníkových plynů ze životního prostředí mělo být do oblasti působnosti pokynů zahrnuto, či nikoli.

4. Jiné podpory na ochranu životního prostředí

4.1. Podpora na zlepšení energetické a environmentální výkonnosti budov

Aby EU dosáhla cíle v oblasti snížení emisí do roku 2030 nejméně o 55 %, musí snížit emise skleníkových plynů z budov o 60 %. Sdělení Komise o renovační vlně⁵ stanoví ambice v příštích deseti letech alespoň zdvojnásobit míru renovace a zajistit, aby renovace vedly k vyšší energetické účinnosti a účinnosti využívání zdrojů.

Aby se usnadnily rozsáhlé renovace, budou členské státy moci kombinovat podporu na zlepšení energetické účinnosti budov s podporou na jakékoli investice, které zlepšují jejich energetickou nebo environmentální výkonnost, jako je například infrastruktura pro výrobu a skladování energie z obnovitelných zdrojů na místě, dobíjecí stanice pro elektrická vozidla a digitalizační zařízení.

Aby bylo zajištěno, že podpora přinese skutečné zlepšení energetické účinnosti, bude vyžadována minimální úroveň úspor energie. Opatření podpory, která povedou k významným úsporám energie, budou způsobilá pro získání zeleného bonusu.

Navrhované pokyny obsahují zvláštní pravidla pro podporu společností poskytujících energetické služby s cílem usnadnit uzavírání smluv o energetické náročnosti.

4.2. Podpora na čistou mobilitu

K dosažení cíle v oblasti klimatické neutrality do roku 2050 stanovila Zelená dohoda pro Evropu potřebu snížit emise z odvětví dopravy o 90 %. Sdělení Komise o strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu⁶ potvrzuje ambice Zelené dohody pro Evropu a stanoví jednotlivé milníky, které mají ukázat cestu jednotlivých odvětví k dosažení tohoto cíle⁷.

---

⁵ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Renovační vlna pro Evropu – ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň“ ze dne 14. října 2020, COM(2020) 662 final.

⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti, 9. prosince 2020, COM(2020) 789 final.

⁷ Patří mezi ně mimo jiné ambice, aby bylo do roku 2030 na silnicích v provozu nejméně 30 milionů automobilů s nulovými emisemi a 80 000 nákladních automobilů s nulovými emisemi a aby do roku 2050 byly téměř všechny automobily, dodávky, autobusy i nová těžká nákladní vozidla bez emisí.

Aby se usnadnil přechod na čistou mobilitu, bude podle navrhovaných pokynů možné podporovat pořízení dopravních prostředků pro čistou přepravu (používaných pro leteckou, silniční, železniční, vnitrozemskou vodní, námořní a pobřežní osobní a nákladní dopravu) včetně vozidel na zemní plyn, pokud představují nezbytnou překlenovací technologii pro přechod k mobilitě s nulovými emisemi, případně modernizaci dopravních prostředků. Kromě toho bude oblast působnosti pokynů rozšířena tak, aby členské státy měly možnost podporovat zavádění veřejně přístupné infrastruktury dobíjecích a plnicích stanic, která je nezbytná pro provoz dopravních prostředků pro čistou přepravu, aniž by byly vytěsňovány soukromé investice do tohoto odvětví.

Podpora bude zpravidla poskytována prostřednictvím soutěžních nabídkových řízení s cílem zajistit, že zůstane omezena na nezbytné minimum. Pokud jde o podporu dopravních prostředků pro čistou přepravu, pokyny pro podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky by poskytly členským státům flexibilitu při určování nejvhodnější formy podpory a umožnily by pokrýt dodatečné náklady na vlastnictví až do jejich plné výše. Pokud jde o infrastrukturu dobíjecích a plnicích stanic, budou členské státy schopny financovat projekty až do plné výše mezery ve financování.

4.3. Podpora na účinné využívání zdrojů a na podporu přechodu k oběhovému hospodářství;

Akční plán pro oběhové hospodářství⁸, jehož cílem je urychlit přechod EU na oběhové hospodářství v rámci transformační změny, kterou vyžaduje Zelená dohoda pro Evropu, výslovně vyzývá k zohlednění cílů spojených s účinností využívání zdrojů v souvislosti s revizí těchto pokynů.

Tyto pokyny budou zahrnovat nový oddíl o účinnosti využívání zdrojů a oběhovosti, který se bude týkat podpory investic do účinnějšího využívání zdrojů, do předcházení vzniku odpadu a do přípravy na opětovné použití a recyklaci a do samotné recyklace odpadu nebo jiných produktů, materiálů nebo látek.

Výpočet způsobilých nákladů bude záviset na identifikaci hypotetického srovnávacího scénáře s cílem zajistit omezení podpory na kompenzaci environmentálních nákladů. Pro případy, kdy hypotetický srovnávací scénář určit nelze, je navržena alternativní metoda výpočtu. Maximální intenzita podpory bude činit 40 % způsobilých nákladů s bonusy pro malé a střední podniky, pro investice nacházející se v podporovaných oblastech a pro projekty ekologických inovací. Podpora může být poskytnuta také prostřednictvím soutěžního nabídkového řízení.

Podporu na provozní náklady lze přechodně povolit pouze v případě odděleného sběru a třídění odpadů nebo jiných produktů, materiálů nebo látek v souvislosti s určitými toky odpadů nebo druhů odpadů s ohledem na přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci.

4.4. Jiné podpory na ochranu životního prostředí

Snižování znečištění

Nový oddíl bude zahrnovat podporu na prevenci nebo snižování znečištění a emisí jiných než emisí skleníkových plynů (např. oxidy dusíku, oxid siřičitý, hluk, fosfáty atd.).

Aby bylo zajištěno, že podpora bude zaměřena na investice, které mají pozitivní dopad na snižování znečištění, budou členské státy povinny kvantifikovat přínosy svých opatření pro životní prostředí. Pro zjednodušení výpočtu způsobilých nákladů stanoví navrhované pokyny alternativní pravidla přiměřenosti pro případ, že není možné určit hypotetický srovnávací scénář. Maximální intenzita podpory bude činit 40 % způsobilých nákladů s bonusy pro malé a střední podniky a pro investice

---

⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa“, ze dne 11. března 2020, COM(2020) 98 final.

nacházející se v podporovaných oblastech. Podpora může být poskytnuta také prostřednictvím soutěžního nabídkového řízení.

Pro podporu ve formě obchodovatelných povolenek budou platit zvláštní pravidla.

Obnova a biologická rozmanitost

Oblast působnosti navrhovaných pokynů je rozšířena tak, aby zahrnovala nejen podporu na dekontaminaci, ale také podporu na obnovu přírody a ekosystémů a na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti.

Navrhované pokyny umožňují členským státům pokrýt až do plné výše rozdíl mezi 100 % nákladů na projekt dekontaminace, obnovy nebo biologické rozmanitosti a zvýšením hodnoty lokality v důsledku této dekontaminace nebo obnovy. V souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ nemůže být podpora poskytnuta subjektu odpovědnému za prevenci a nápravu degradace a kontaminace životního prostředí s výjimkou případů, kdy je povinen rozšířit oblast působnosti nebo cíle tohoto projektu dekontaminace nebo obnovy nad rámec svých zákonných povinností.

Snížení daně

S ohledem na fiskální autonomii členských států a s cílem poskytnout jim flexibilitu při navrhování opatření ve formě daňových úlev obsahují navrhované pokyny zvláštní oddíl, který stanoví cílová kritéria slučitelnosti (např. zjednodušená, zejména výjimku z požadavku na soutěžní nabídkové řízení). Tento oddíl je rozdělen do dvou pododdílů: i) snížení ekologických daní nebo poplatků, která jsou nezbytná pro některá odvětví náročná na zdroje (pokračování stávajících ustanovení obsažených v oddíle 3.7.1 pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky z roku 2014); ii) snížení daní a/nebo parafiskálních poplatků, jejichž primárním cílem je ochrana životního prostředí, tj. motivují příjemce k realizaci projektů nebo činností vedoucích k menšímu znečištění nebo k menší spotřebě zdrojů.

Podpora nesmí překročit obvyklou sazbu nebo výši daně nebo poplatku, která by jinak byla použitelná. V závislosti na tom, zda se jedná o investiční nebo provozní podporu, se uplatní další zvláštní ochranná opatření.

5. Podpora v odvětví energetiky

5.1. Podpora na bezpečnost dodávek elektrické energie

Navrhované pokyny z větší části zachovávají pravidla uvedená v pokynech pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky z roku 2014, přičemž začleňují hlavní aspekty odvětvových právních předpisů a kodifikují ustálenou praxi od roku 2014 – zejména objasňují, že pokyny se vztahují i na opatření týkající se přetížení sítě a přerušitelnosti.

Navrhované pokyny umožní členským státům vytvořit ekologičtější opatření v oblasti bezpečnosti dodávek (např. stanovením přísných mezních hodnot národních emisí nebo začleněním dalších environmentálních kritérií do opatření v oblasti bezpečnosti dodávek).

Aby se zvýšila transparentnost a vytvořily pobídky k zapojení zúčastněných stran do navrhování těchto komplexních podpůrných opatření, bude za určitých okolností zaveden požadavek na veřejnou konzultaci.

5.2. Podpora na energetickou infrastrukturu

Pravidla státní podpory na energetickou infrastrukturu fungují v situaci, kdy je celá řada zejména větších projektů spolufinancována ze strukturálních fondů EU. Kromě toho má být značná část výdajů Fondu pro obnovu a odolnost v rámci stěžejní iniciativy „Energie“ určena na konkrétní infrastrukturní

projekty. Navrhované pokyny by jasně opakovaly, že problémy v oblasti státní podpory vznikají pouze v případě, že je infrastruktura provozována mimo přirozené a zákonné monopoly provozovatelů sítí.

Oblast působnosti navrhovaných pokynů by se rovněž rozšířila na nové kategorie infrastruktury, které nabyly na významu po zavedení stávajících pokynů pro podporu v oblasti životního prostředí a energetiky, jako jsou například potrubí vyhrazená pro vodík a plyny z obnovitelných zdrojů, jakož i další nové kategorie infrastruktury, které se mohou objevit v příštích letech. Investice do těchto nových kategorií infrastruktury by se rovněž posuzovaly podle obecných zásad pro posuzování v oblasti přiměřenosti a předcházení narušení hospodářské soutěže.

A konečně, aby se zabránilo zablokování infrastrukturních zařízení souvisejících s fosilními palivy, budou zavedeny dodatečné záruky pro podporu investic do infrastruktury pro rozvod zemního plynu (např. terminálů LNG), například požadavek, aby plynová infrastruktura byla připravena na vodík nebo aby jiným způsobem nevytvářela efekt zablokování. Infrastruktura pro jiné formy fosilních paliv (zejména ropy) by do navrhovaných pokynů zahrnuta nebyla.

5.3. Podpora na dálkové vytápění a chlazení

V případě dálkového vytápění a chlazení budou zachována zjednodušená zavedená v rámci sdělení o investičním plánu pro udržitelnou Evropu⁹ a šablony Nástroje pro oživení a odolnost¹⁰. Tato pravidla: a) otevírají možnost posoudit přiměřenost podpory pro danou síť i zdroj tepla s ohledem na mezeru ve financování (tj. bez ohledu na předchozí intenzity podpory) a b) objasňují, že podpora může být schválena i v případě, že investice do modernizace dosud nesplňuje normu energetické účinnosti, avšak za předpokladu, že do tří let bude zahájena další modernizace s cílem dosáhnout energetické účinnosti.

V tomto případě budou rovněž zavedena dodatečná ochranná opatření proti efektu zablokování u projektů dálkového vytápění zahrnujících fosilní paliva. Navrhované pokyny v souladu s obecným přístupem popsáním v oddíle 2 vysvětlují, že podpora výroby tepla z nových zdrojů založených na nejvíce znečišťujících fosilních palivech pravděpodobně nebude možná vzhledem k tomu, že nemá pozitivní účinky na životní prostředí, a k dalším negativním účinkům takovéto podpory. Bylo by však pravděpodobně možno zaznamenat pozitivní účinky podpory modernizace sítí pro přepravu tepla v okolí elektráren na výrobu fosilních paliv, pokud to nevede ke zvýšení výroby energie založené na fosilních palivech (např. připojením dalších zákazníků).

V případě podpory projektů výroby tepla pro dálkové vytápění, které zahrnují plyn, musí členské státy poskytnout vysvětlení, jak zajistí, aby tato investice byla v souladu s celkovou strategií pro dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality do roku 2050.

5.4. Podpora pro ukončení využívání uhlí, rašeliny a roponosných břidlic

Odklon od výroby energie založené na uhlí, rašelině a roponosných břidlicích je jednou z nejdůležitějších hnacích sil dekarbonizace energetiky v Unii. Navrhované pokyny budou zahrnovat pravidla slučitelnosti pro dva druhy podpůrných opatření, která mohou členské státy přijmout na podporu uzavření elektráren, které spalují uhlí (černého i hnědého), rašelinu nebo roponosné břidlice, a případně také na podporu ukončení těžby těchto paliv (společně označované jako „činnosti v oblasti uhlí, rašeliny a roponosných břidlic“).

⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Investiční plán pro udržitelnou Evropu Investiční plán Zelené dohody pro Evropu, 14. ledna 2020, COM(2020) 21 final.

¹⁰ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/template_RFF_district_heating.pdf

První pododdíl se týká podpory poskytnuté členskými státy na kompenzaci předčasného ukončení ziskových činností v oblasti uhlí, rašeliny a roponosných břidlic, zejména z hlediska ušlých zisků. Pokud je to možné, bude výše podpory stanovena prostřednictvím soutěžních nabídkových řízení. Aby se zajistilo provádění nejúčelnějších projektů, bude rovněž nezbytné kvantifikovat environmentální přínos.

Druhý pododdíl se týká podpory poskytnuté členskými státy na pokrytí mimořádných sociálních a environmentálních nákladů vyplývajících z ukončení nekonkurenceschopných činností souvisejících s uhlím, rašelinou a roponosnými břidlicemi. V navrhovaných pokynech jsou definovány kategorie způsobilých nákladů, na které se tento režim podpory vztahuje. Náklady vyplývající z nedodržení environmentálních předpisů a náklady spojené se současnou výrobou způsobilé nebudou.

6. Podpora ve formě snížení poplatků za elektřinu pro energeticky náročné odběratele

Transformace hospodářství EU v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu je částečně financována prostřednictvím poplatků za spotřebu elektřiny. V této souvislosti je pravděpodobné, že členské státy budou tyto politiky financovat prostřednictvím poplatků i nadále, a proto je možné, že se tyto poplatky zvýší. Pro některá odvětví, která jsou obzvláště vystavena mezinárodnímu obchodu a jejichž tvorba hodnoty je do značné míry závislá na elektřině, může platba těchto poplatků představovat velkou finanční zátěž. Pokyny k podpoře v oblasti životního prostředí a energetiky proto členskými státy umožnily zavést selektivní snížení těchto poplatků. Navrhované pokyny by nadále umožňovaly snížit poplatky v případech, kdy je třeba zohlednit zvýšené riziko přesunu činností ve způsobilých odvětvích z Evropské unie do míst s méně ambiciózními nebo žádnými ohledy na životní prostředí. Komise určila tato odvětví a zavedla požadavky přiměřenosti s přihlédnutím k tomu, že pokud jsou snížení příliš vysoká nebo poskytnutá příliš velkému počtu spotřebitelů elektřiny, mohlo by dojít k ohrožení celkového financování podpory energie z obnovitelných zdrojů a k obzvláště výraznému narušení hospodářské soutěže a obchodu.

Způsobilost se určuje na základě prahových hodnot náročnosti na elektrickou energii a intenzity obchodu na úrovni jednotlivých odvětví. Odvětví jsou způsobilá, pokud mají intenzitu obchodu na úrovni Unie alespoň 20 % a náročnost na elektrickou energii nejméně 10 % na úrovni Unie. Kromě toho se Komise domnívá, že podobné riziko existuje v odvětvích, která se potýkají s náročností na elektrickou energii ve výši nejméně 7 % a mají intenzitu obchodu ve výši nejméně 80 %. Prahová hodnota intenzity obchodu ve výši 20 % je v souladu s metodikami používanými ke stanovení seznamu odvětví ohrožených únikem uhlíku v rámci systému EU pro obchodování s emisemi¹¹ a seznamu odvětví, u nichž se má za to, že jim hrozí skutečné riziko úniku uhlíku v důsledku nepřímých nákladů na emise, podle pokynů pro státní podporu spojenou se systémem obchodování s emisemi v EU¹². Komise se dále domnívá, že významné riziko, že se činnosti ve způsobilých odvětvích přesunou mimo Evropskou unii, plyne z poplatků pouze v případě, že celková kumulativní výše těchto poplatků (před jejich snížením) dosáhne určité minimální úrovně nákladů na MWh.

S cílem zohlednit vyšší ambice Zelené dohody a kodifikovat stávající ustálenou praxi Komise bude rozsah těchto snížení rozšířen na veškeré sociální a dekarbonizační poplatky. Má se za to, že konkurenční nevýhoda pro energeticky náročné uživatele existuje zejména tehdy, pokud poplatky za elektřinu dosáhnou určité minimální hranice. Snížené poplatky budou považovány za způsobilé, pokud budou podniky hradit nejméně 25 % dotčených poplatků; avšak existovala by také možnost omezit vlastní příspěvek podniků na 1,5 % jejich hrubé přidané hodnoty. Navrhuje se rovněž částečně

¹¹ Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/708 ze dne 15. února 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokud jde o stanovení odvětví a pododvětví, která se považují za ohrožená únikem uhlíku, na období 2021 až 2030.

¹² Sdělení Komise o pokynech k některým opatřením státní podpory v souvislosti se systémem pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů po roce 2021, 21. září 2020, C(2020) 6400 final.

sladit ustanovení o snížení pro energeticky náročné uživatele s pokyny v souvislosti s ETS včetně zavedení ekologických podmínek.

Komise konkrétně žádá o názory na to, i) zda je výše uvedená metodika přiměřená pro určení odvětví, u nichž existuje zvláštní riziko přesunu mimo Evropskou unii, a zda výše uvedená rizika zmírňuje, pokud jde o narušení hospodářské soutěže a obchodu a nedostatek finančních prostředků na podporu energie z obnovitelných zdrojů, a ii) jaká by měla být minimální kumulativní úroveň dotčených poplatků na MWh, jejíž dosažení by bylo nezbytné pro získání nároku na snížení poplatků.